

OBSAH

Co bylo na samém konci, ale teď nutně předchází	4
Předmluva	11
ÚVOD	12
I. Záměr	12
I-1: Vytýčení problému	12
I-2: Povaha problému	13
I-3: Osobní motivace	14
Poznámky	16
II. Předpoklady k řešení problému	17
Poznámky	21
I. DÍL	23
1. část: PŘEDBĚŽNĚ O FILOSOFII	23
Životnost filosofie a problém její vědeckosti	23
I. Filosofie jako univerzalisticky koncipovaný systém "jistot".	23
Poznámky	25
II. Některé názory na to, čím se má zabývat filosofie	26
Poznámky	27
III. Rozdíly mezi filosofií a vědou (vědami)	28
Poznámky	31
IV. Nemůže filosofie zůstat "vedle" vědy?	32
Poznámky	34
V. Filosofie jako konfrontace poznaného s nepoznaným (a jako lék na "krizi rozumu")	35
Poznámky	37
2. část: PŘEDBĚŽNĚ O FILOSOFII DĚJIN	38
Filosofie dějin --- ano, či ne?	38
I. Částečně sémanticky zaměřený prolog	38
I-1: Termín "filosofie dějin" --- předpotopní monstrum?	38

I-2: O tzv. filosofických otázkách oboru	39
Poznámky	42
II. Přehled vývoje filosofie dějin	43
II-1: Augustiniánská tradice	43
II-2: Základy revize augustiniánské koncepce	44
II-3: Osvícenství	47
II-4: Romantismus (a historismus).....	49
II-5: První fáze pozitivismu a klasický marxismus	54
II-6: Historiografie bez filosofie dějin? (Krise filosofie dějin?)	62
II-7: Intermezzo (Dvojí model?)	66
II-8: Historiografie přece jen na základě filosofie dějin? (Krise historiografie?)	68
Poznámky	71
III. Programová výzva: Rehabilitovat filosofii dějin!	75
Poznámky	79
II. DÍL	81
1. část: ÚVAHA NAD DĚJINAMI	81
Dějiny jako problém a inspirace (Filosofickodějinná studie) ...	81
Poznámky	83
I. Historicita jako základní problém historického výkladu	84
I-1: Historie jako danost?	84
I-2: Co je předmětem historiografie?	85
Poznámky	86
II. Fakta a jejich objektivita	87
II-1: Jaká jsou historická fakta?	87
II-2: Je vůbec možné zajistit v historiografii objektivitu?	88
Poznámky	90
III. Historikova kritéria a meze "historické pravdy"	91
Poznámky	93

IV. Historická explanace a perspektivy kauzálního modelu v historiografii	94
IV-A: Povaha historického poznání	94
A-1: Většinou detektivka se známým koncem a hledáním předpokladů, podmínek, faktorů, hybných sil, ap.	94
A-2: Historické poznání a věda	101
A-3: Jedinečnost a výlučnost historických poznatků	102
A-4: Poznámka o periodizaci	104
A-5: Stojí a padá poznání a chápání dějin s generalizacemi? ..	105
IV-B: Povaha historické explanace	109
B-1: Pochopit historický fakt znamená poznat jeho příčinu (příčiny)?	109
B-2: Je otázka "Proč ...?" v historiografii dominující?	114
B-3: Postuláty jako katalyzátor historické explanace	116
B-4: Zákon v historii, zákonitost a příčinnost v historiografii	119
Poznámky	129
2. část: ÚVAHA NAD DĚJINAMI FILOSOFIE	134
Dějiny filosofie jako problém a příležitost k aplikaci filosofickodějinné inspirace	134
Poznámky	147
 Závěr	150
Místo bibliografického soupisu	151
 Dovětek	154
Poznámky k dovětku	173
 Obsah	180